

Kázání Marka Vanči z 28. března 2021 (rozesláno mailem)

I. čtení: Iz 53

II. čtení: Mk 10, 32-45

Milé sestry a milí bratři,

Byli na cestě. Do Jeruzaléma. To neříká evangelista Marek jen proto, aby uvedl podrobnosti. Posluchačům se má naznačit, že začalo poslední dějství Ježíšova příběhu. Poslední události Ježíšova života, ke kterým došlo v Jeruzalémě, jsou už přede dveřmi, už se rozbíhají. Ježíš ví, co ho čeká v Jeruzalémě. „Hle, jdeme do Jeruzaléma a Syn člověka bude vydán velekněžím a zákoníkům, odsoudí ho na smrt a vydají pohanům“.

Řeknete si: není divu, že to Ježíš čekal, že si o svém konci nedělal žádné iluze. S tím, co hlásal a konal, musel přece narazit u světské i církevní vrchnosti. Nepohodlní lidé vždycky špatně končí. Jak skončil Jan Křtitel? Jak skončili mnozí proroci? Je to tak, ale v případě Ježíšově jde ještě o mnohem víc. Ježíš jde do Jeruzaléma dobrovolně. Ví, co ho tam čeká. Nebrání a nevyhýbá se tomu. V getsemanské zahradě odmítne meč na svoji obranu. A nepovolá legie andělů, nezavolá komanda palestinských partyzánů, aby jej chránili. Cesta do Jeruzaléma musí skončit až tam, kde skončit má. Na kříži. V závěru oddílu Ježíš řekne, že vlastně kvůli tomu přišel. Přišel, aby takto skončil. „Syn člověka přišel, aby dal svůj život jako výkupné za mnohé“.

Kříž Ježíše Krista nebyl jen nešťastným nedorozuměním, zlomyslnou náhodou, justičním omylem. Jeho smrt nebyla smrtí sociálního reformátora, bojovníka, kterého nepochopila doba a proto ho odstranila. Takových lidských tragédií bylo v dějinách mnoho. Mučedníků za pravdu, svobodu a demokracii bylo mnoho. Planuly hranice, tyčily se kříže a šibenice, mučírny, vězení i lágry zněl lidský nářek. Ale s křížem v Jeruzalémě to bylo jinak. Ten nebyl mimo plán, ten byl v Božím plánu. Ten nebyl mimo právo, ten byl v právu. V Božím právu a v jeho spravedlnosti. Ten nebyl jen výsledkem lidské zloby. Byl výsledkem Boží lásky. Výkupné za mnohé. Cena, kterou Bůh zaplatil, aby získal nazpět „mnohé“ „Kristus za bezbožné umřel“ dořekne apoštol Pavel. Ten kříž, to byla cena, kterou Bůh zaplatil za náš prohraný život, život v zajetí a v otroctví. Vždyť výkupné se platí za otroka či zajatce. A bylo zapláceno. I za nás. Za mne i za tebe. „Byly to naše nemoci, jež nesl, naše bolesti, jež na sebe vzal“. Tak byla obnovena naše svoboda. Ze zajatců a otroků se stali svobodní lidé. Proto Ježíš přišel. A proto šel až na kříž.

Ale zatím teprve učedníci jdou se svým Pánem k Jeruzalému. Jdou a jsou zaraženi. Třikrát jim Ježíš řekl, jaký konec ho čeká. A oni to třikrát nechápou. Zdá se, že chápou tím méně, čím více se blíží k Jeruzalému. Evangelista Lukáš říká: „Ničemu z toho nerozuměli, smysl těch slov jim zůstal skryt a nepochopili, co říkal“ /18,34 /. U Marka se zase hloubka neporozumění promítá do žádosti Zebedeových synů: „Dej nám, abychom měli místo jeden po tvé pravici a druhý po levici v tvé slávě“. Ježíš mluví o tom, že bude poplíván, zbičován, že bude zabit, a oni místo toho mluví o slávě. Učedníci se bojí, čím blíže jsou Jeruzalému. Dokud s Ježíšem chodili po Galileji a byli svědky jeho slov a mocných činů, dokud jim jakoby o nic nešlo, bylo jim volněji a snad se Ježíšem i trochu pyšnili. Ale čím blíže k Jeruzalému, čím jsou rysy jeho kříže zřetelnější, tím zdráhavější a zaraženější je jeho družina. Čím zřetelnější je ponížení Páně, tím zmatenější bývá jeho lid. „Nikoli, Pane, to se ti přece nemůže stát“, volá s Petrem. A raději než následovat Pána cestou potupy a ponížení, uvažuje o tom, že s ním - po jeho pravici či levici - bude vládnout světu a svět soudit, že se bude hrát v jeho slávě. Není to řečeno také o nás?

Pozoruhodné bylo, že si Zebedeovci vůbec nekladli otázku, zda se do Boží slávy vůbec dostanou. Jako by se to rozumělo samo sebou. To jediné, co je zajímavé, kde tam budou sedět. Ježíš jim odpoví na to, co se ho nezeptali. Do té slávy se dostanete, jen když budete pít kalich, který já piji a křtít se křtem, kterým já budu pokřtěn. Tedy jinak řečeno: když mě budete následovat tam, kam já jdu, a odvážíte se potupy, které já kráčím vstříc. Nejde teď o místa v Božím království. Jediné, co vám mohu slíbit, je cesta následování, sebezapírání a oběti.

Do toho se učedníkům nechtělo a stále se jim do toho nechce. Následovat Krista cestou ponížení. Vždyť my velmi citlivě reagujeme, když se nám stane nějaká újma či křivda. Na cestu

pohanění pro Kristovo jméno vstupujeme jen váhavě a zdráhavě, jakoby se to pro nás nehodilo, jakoby náš Pán nikdy neřekl: „Na světě soužení mítí budete, ale doufejte, já jsem přemohl svět“/J 16,33/. Jakoby nám patřilo spíše zasednout po pravici či po levici Krista vyvýšeného, s ním vládnout, dělit se s ním o moc a spolu s ním soudit tento svět. Církev často zapomíná, že je na světě proto, aby sloužila a pomáhala.

Pokud jde o vládu, pokračuje Ježíš, to přenechte jiným. „Víte, že ti, kdo platí u národů za první, nad nimi panují, a kdo jsou u nich velcí, utlačují je. Ne tak bude mezi vámi“. Všimněme si, Ježíš nezpochybňuje světskou moc a vládu. Konstatuje: kdo jsou u nich velcí, ti je utlačují. Tak tomu prostě je. Ježíšovi učedníci však nejsou spolkem anarchistů, který neuznává žádnou moc a vládu. Kdo vládne, ať vládne. Spravedlivě a poctivě. Ale nepřebírejte takové metody vy, kteří jdete za mnou. Vaše velikost a sláva není v moci a slávě. Vaše velikost nezávisí na vašem společenském postavení, na tom jestli šilháte po vlivné židli. Vy hledejte slávu v něčem jiném. A v čem, ptáme se? „Kdo se mezi vámi chce stát velkým, buď vaším služebníkem“. Zde je vaše prestiž a důstojnost, vaše velikost. Nespekulujte o tom, jako to bude v nebi. V Božím království platí řád služby a platí i tady, na této zemi. „Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil“. A vládcové tohoto světa nejsou zodpovědní za to, aby se zde tento Boží řád prosazoval. Zato sbor Kristových učedníků za to odpovědný je. A běda mu, kdyby na to zapomínal.

Není důležité, jaká přízeň či nepřízeň je církvi věnována, nezáleží na tom, co vlastníme, anebo jaký máme přístup do médií. Důležité je, aby v církvi vládl řád služby a následování Ježíše do poníženosti. Církev často uhýbá z cesty následování do řádu nadvlády. Stávalo se to a stává se to pořád. Rozhodoval majetek, peníze, vliv bohatých presbyterů, význačné rody a dobře organizované kliky. Církev ale žije v tichých a nenápadných, kteří slouží všem potřebným, nestydí se pro Krista vzít na sebe obtíže druhých, slouží v ústraní a často vlastně neviditelně pro druhé. Posloužit často sklerotickým babičkám a dědečkům, postiženým, dětem nebo slabým, chudým a nemocným. Takoví žijí z Ducha Kristova, z Ducha služby a lásky. Bez nároku na odměnu, bez reklamy, bez pohrdání slabými a potřebnými.

Nehledejme svou velikost tam, kde není. Náš Pán nabízí něco lepšího: „Kdo se mezi vámi chce stát velkým, buď vaším služebníkem“. V tom je velikost, svoboda a důstojnost. K takové důstojnosti nás Pán zve, nabízí nám ji a vlastně nám ji už daroval.

Kdo chce být mezi vámi první, buď otrokem všech. O tom, kdo je mezi námi první, se už naštěstí nemusíme přít. První mezi námi je ten, který „nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé“.

Amen

Modlitba: Svatý Bože, milostivý Otče. Od počátku světa konáš své dobré dílo. Ničím si nedáš zabránit, abys uskutečnil svůj záměr zachránit lidské pokolení. Děkujeme ti za to. Ve svém Synu jsi dovedl ke konci, co jsi od věků zamýšlel. Vděčně žasneme nad hlubinami tvé lásky. Ani svého Syna jsi neušetřil. Vyznáváme, že si tvé lásky nezasloužíme. Stále nás od tebe cosi vzdaluje: naše starosti i naše radovánky, naši blízcí i naši protivníci, ohled na lidi, ale nejčastěji ohled na sebe sama. Prosíme, aby ses nás znovu dotkl svým Duchem, abys proměnil naši zatuhlou mysl, napřímil naše kroky, pročistil naši řeč i činy. Učiň z nás radostné lidi, kteří by poznali tvé odpuštění a ochotně z něj rozdávali dál. Amen

Přímiluva + Otče náš: Děkujeme ti, ukřižovaný a vzkříšený Pane, že ses nevyhnul cestě do Jeruzaléma, cestě ponížení a potupy. Prošels jí před námi a za nás. Děkujeme ti za tvou službu, kterou jsi vykonal až do konce. A prosíme tě, aby nám tvůj Duch dal odvahu na tuto cestu za tebou vykročit a na ní setrvat. Dej, ať svou velikost hledáme tam, kde tys ji pro nás připravil, v pokorné službě lásky. Prosíme za ty, kdo trpí pro jméno Kristovo. Prosíme za ty, kdo vládnou a utlačují druhé lidi. Prosíme za ty, kteří jsou ve válce a v ohrožení. Prosíme za nemocné, osamělé a trpící lidi. Prosíme, provázej umírající. Prosíme za tvou církev, za ty kdo v naší církvi stojí v čele sborů. Prosíme za jednotu Kristova lidu. Prosíme za mír a spravedlnost ve světě. Bože, prosíme za příchod tvého království slovy, jež nás naučil tvůj jednorozený Syn: Otče náš...